

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN IALOMIȚA**

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE ISTORIE
Etapa județeană, 2022**

**Proba scrisă
ISTORIE
Clasa a VIII-a**

Varianta 2

- **Timpul de lucru este de trei ore.**
- **Ambele subiecte sunt obligatorii.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.**
- **Subiectele se tratează pe foi separate.**

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A., „La începutul verii anului 106, lipsită de apă și infometată, cetatea Sarmisegetuza se predă în mâinile romanilor și este distrusă. Romanii descoperă tezaurul dacilor, evaluat la 165 000 de kilograme de aur fin și 331 000 de argint, pe care-I transportă cu alai la Roma și din care împaratul avea să ofere plebei (poporului), după obicei, panem et circenes, adică pâine și spectacole de circ. (...) Dar, satisfacția nu a fost deplină, deoarece Decebal și o mână de credincioși ai săi se refugiaseră în munți, unde continuau lupta. Rezistența a fost de scurtă durată, căci un detașament roman a dat de urma fugarilor. Incolțit, Decebal își ia singur viața, iar capul sau și mâna dreaptă urmau să fie înfățișate împăratului și apoi expuse la Roma, în văzul mulțimilor, pentru ca acestea să se convingă că marele dușman al imperiului pierise.”

(Ioan-Aurel Pop, Scurtă istorie a românilor)

B. „Stăpânirea romană a durat în Dacia timp de 165 de ani (106-271) și ea reprezintă un exemplu de aculturație, întâlnirea între două culturi - cea autohtonă, geto-dacă, și cea romană, a administrației, armatei și coloniștilor -, o întâlnire în desfășurarea căreia cele două culturi au dialogat dar s-au confruntat, una din ele - cea - cea romană - impunându-se ca biruitoare întrucât a fost asimilată de baștinași.

Sfera în care s-a manifestat din primul moment interacțiunea culturilor în contact a fost cea lingvistică. Veniți de pe tot întinsul Imperiului Roman, coloniștii nu puteau comunica între ei, cu autoritățile provinciei și cu baștinașii decât în limba latină. Aceasta a devenit principalul, dacă nu unicul mijloc de comunicare în Dacia romani, ceea ce a asigurat „victoria” limbii latine asupra cele dace, de la care, în limba romană, au rămas, după unii specialiști, circa 80, după alții circa 160-170 de cuvinte (balaur, baligă, barză, brazdă, brad, brânză, cătun, droaie, fărâma, gard, groapa, gușa, măgură, năparcă, necheza, pârau, țap, vatră, viezure, zar etc.).”

(Florin Constantiniu, O istorie sinceră a poporului roman)

C. „Romanii au organizat Dacia după modelul lor, de la conducerea provinciei (provinciilor) până la cele mai mici așezări. Peste tot erau funcționari romani. Ei vegheau mereu ca, prin ordine, supunere, disciplină, societatea să existe la nivelul cel mai bun, să producă, să funcționeze. Cu timpul, puținii daci rămași au fost obligați să se apropie de noile autorități spre a-și rezolva felurite probleme, iar în acest scop au trebuit să învețe limba latină. Unii s-au pus chiar în serviciul acestor autorități, pentru a-și menține și spori starea materială, statutul social, pentru a prospera, fiindcă viața mergea înainte.”

(Ioan-Aurel Pop, Scurtă istorie a românilor)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. **Mentionați, din sursa C, două caracteristici ale romanizării dacilor.** **4 puncte**
2. **Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauza, respective efect).** **5 puncte**

Proba scrisă clasa a VIII-a

MINISTERUL EDUCAȚIEI
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN IALOMIȚA

3. Formulați pe baza sursei B, o opinie referitoare la rolul limbii latine la romanizarea geto-dacilor, susținând-o cu două informații selectate din aceasta sursă. **7 puncte**
4. Prezentați un alt factor al romanizării geto-dacilor, diferit de cei la care se refera sursele B și C. **5 puncte**
5. Prezentați două fapte istorice referitoare la relațiile dintre daci și romani desfășurate între secolele I î. Hr. - II d. Hr. **10 puncte**
6. Formulați o opinie referitoare la etnogeneza românească, susținând-o prin menționarea a două fapte istorice. **9 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Cititi, cu atenție, sursele istorice de mai jos:

A. „În extremitatea nord-vestică a teritoriului locuit de români, în Crișana, Banat și în Transilvania, existau state mărunte cum s-a menționat în secolul al IX-lea, conduse de ducii Menumorut, Glad și Gelu. Ei au suferit mult din partea incursiunilor de pradă ale cetelor de unguri (în jurul anului 900), fiind înfrânți și unii chiar uciși. Pe la anul 1000, alți duci-anume Ahtum în Banat și Geula(Gylas,Iula) în Transilvania. –nesupuși nici ei puterii centrale ungare din Panonia, sunt atacați de oști trimise de primul rege al Ungariei, Ștefan I.

(Ioan Aurel Pop, **Istoria României**)

B. „Viața politică a Țărilor Române a fost dominată în secolul al XVI-lea și de îmbinarea dintre luptele interne, generate de alternativa regim autoritar sau putere nobiliară, și opțiunea între suzeranitatea otomană și cooperarea cu Habsburgii. Din jocul foarte schimbător al forțelor care se confruntau în raport cu aceste chestiuni capitale au rezultat principalele tendințe și evenimente în viața politică a celor trei țări, ale căror legături politice s-au consolidat considerabil după 1526.

(Mihai Bărbulescu, Keith Hitchins, Dennis Deletant, **Istoria României**)

Pornind de la aceste surse, rezolvați, în aproximativ trei-patru pagini, următoarea situație-problemă:

Formarea statelor medievale românești și evoluția spațiului românesc între secolele al XIV-lea – al XVIII-lea, au fost influențate de factorii externi și schimbarea raportului de forțe dintre marile puteri?

- precizarea unei asemănări și a unei deosebiri în procesul de formare a două state medievale românești;
- prezentarea unui fapt istoric care a condus la consolidarea statului medieval de la Sud de Carpați;
- menționarea a doi voievozi din spațiul românesc care au dus o politică de cruciadă și precizarea a trei consecințe ale acțiunilor militare la care participă aceștia;
- prezentarea altor două fapte istorice referitoare la Transilvania în perioada 1526-1699, în afara celor la care se referă sursa A.
- formularea unei opinii referitoare la situația problema-data și susținerea acesteia prin prezentarea a două fapte istorice referitoare la regimul politic instaurat în cele două state extracarpatice.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză – efect**, respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.